# ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

## വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - ചതുശ്ചത്വാരിംശോऽധ്യായഃ

### വേദാദികൃത കൃഷ്ണസ്തുതിഃ -

ബഹുലാശ്വ ഉവാച -
രാഗിണീനാം ച നാമാനി വദ ദേവർഷേ മമ ..
തഥാ വൈ രാഗപുത്രാണാം ത്വം പരാവരവിത്തമഃ ..1..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
കാലേന ദേശഭേദേന ക്രിയയാ സ്വരമിശ്രയാ ..
ഭേദാ ബുധൈഃ ഷട്പഞ്ചാശത്കോട്യോ ഗീതസ്യ കീർതിതാഃ ..2..
അംതർഭേദാ അനംതാഹി തേഷാം സന്തി നൃപേശ്വര ..
വിദ്ധ്യേനം രാഗമാനന്ദം ശബ്ദബ്രഹ്മമയം ഹരിമ് ..3..
തസ്മാന്മുഖ്യാശ്ച ഭേദാഃ കൗ വദിഷ്യാമി തവാഗ്രതഃ ..
ഭൈരവീ പിംഗലാ ശംകീ ലീലാവത്യഗരീ തഥാ ..4..
ഭൈരവസ്യാപി രാഗസ്യ രാഗിണ്യഃ പഞ്ച കീർതിതാഃ ..
മഹർഷിശ്ച സമൃദ്ധശ്ച പിംഗലോ മാഗധസ്തഥാ ..5..
ബിലാവലശ്ച വൈശാഖോ ലലിതഃ പഞ്ചമസ്തഥാ ..
ഭൈരവസ്യാഷ്ട പുത്രാ യേ ഗീയംതേ ച പൃഥക് പൃഥക് ..6..
ചിത്രാ ജയജയാവംതീ വിചിത്രാ കഥിതാ പുനഃ ..
വൃജല്ലാർഷ്യംധകാകാരീ രാഗിണ്യോऽപി മനോഹരാഃ ..7..

മേഘമല്ലാരരാഗസ്യ കഥിതാ പഞ്ച മൈഥില ..
ശ്യാമകാരഃ സോരഠശ്ച നടോ ഡായന ഏവ ച ..8..
കേദാരോ വ്രജരംഹസ്യോ ജലധാരസ്തഥൈവ ച ..
വിഹാഗശ്ചേത്യഷ്ട പുത്രാ കഥിതാഃ പൂർവസൂരിഭിഃ ..9..
കംചുകീ മംജരീ ടോഡീ ഗുർജരീ ശാബരീ തഥാ ..10..
ദീപകസ്യാപി രാഗസ്യ രാഗിണ്യഃ പംച വിശ്രുതാഃ ..
കല്യാണഃ ശുഭകാമശ്ച ഗൗഡകല്യാണ ഏവ ച ..11..
കാമരൂപഃ കാൻഹരേതി രാമസംജീവനസ്തഥാ ..
സുഖനാമാ മന്ദഹാസഃ പുത്രാശ്ചാഷ്ടൗ വിദേഹരാട്
..12..
രാഗസ്യ ദീപകസ്യാപി കഥിതാ രാഗപണ്ഡിതൈഃ ..
ഗാംധാരീ വേദഗാംധാരീ ധനാശ്രീ സ്വർമണിസ്തഥാ
..13..
ഗുണാഗരീതി രാഗിണ്യഃ പഞ്ചൈതാ മൈഥിലേശ്വര ..
മാലകോശസ്യ രാഗസ്യ കഥിതാ രാഗമണ്ഡലേ ..14..
മേഘശ്ചമചലോ മാരുമാചാരഃ കൗശികസ്തഥാ ..
ചന്ദ്രഹാരോ ഘുംഘുടശ്ച വിഹാരോ നന്ദ ഏവ ച ....15..
മാലകോശസ്യ രാഗസ്യ ചാഷ്ടപുത്രാഃ പ്രകീർതിതാഃ ..
വൈരാടി ചൈവ കർണാടീ ഗൗരീ ഗൗരാവടീ തഥാ ..16..
ചതുശ്ചന്ദ്രകലാ ചൈവ രാഗിണ്യഃ പഞ്ച വിശ്രുതാഃ ..
ശ്രീരാഗസ്യാപി രാജേന്ദ്ര കഥിതാഃ പൂർവസൂരിഭിഃ ..17..
സാരംഗഃ സാഗരോ ഗൗരോ മരുത്പഞ്ചശരസ്തഥാ ..
ഗോവിന്ദശ്ച ഹമീരശ്ച ഗീർഭീരശ്ച തഥൈവ ച ..18..
ശ്രീരാഗസ്യാപി രാജേന്ദ്ര ഹൃഷ്ടൗ പുത്രാ മനോഹരാഃ ..
വസന്തീ ഐരജാ ഹേരീ തൈലംഗീ സുന്ദരീ തഥാ ..19..
ഹിംഡോലസ്യാപി രാഗസ്യ രാഗിണ്യഃ പഞ്ച വിശ്രുതാഃ ..
മംഗലശ്ച വസന്തശ്ച വിനോദഃ കുമുദസ്തഥാ ..20..
ഏവം ച വിഹിതോ നാമ വിഭാസഃ സ്വരമണ്ഡലഃ ..
പുത്രാശ്ചാഷ്ടൗ സമാഖ്യാതാ മൈഥിലേന്ദ്ര

വിചക്ഷണൈഃ ..21..
ബഹുലാശ്വ ഉവാച -
ശബ്ദബ്രഹ്മ ഹരേഃ സാക്ഷാന്നിഗമസ്യ മഹാത്മനഃ ..
രാഗമണ്ഡല ഇത്യേവം ഹിംഡോലസ്യ പൃഥക് പൃഥക് ..22..
അംഗാനി വദ മേ ദേവ കാനി കാനി മഹീതലേ ..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
മുഖം വ്യാകരണം പ്രോക്തം പിംഗലഃ പാദ ഉച്യതേ ..23..
മീമാംസശാസ്ത്രം ഹസ്തൗ ച ജ്യോതിർനേത്രം പ്രകീർതിതമ് ..
ആയുർവേദഃ പൃഷ്ഠദേശോ ധനുർവേദ ഉരഃസ്ഥലമ് ..24..
ഗാംധർവം രസനം വിദ്ധി മനോ വൈശേഷികം സ്മൃതമ് ..25..
സാംഖ്യം ബുദ്ധിരഹംകാരോ ന്യായവാദഃ പ്രകീർതിതഃ ..
വേദാംതം തസ്യ ചിത്തം ഹി വേദസ്യാപി മഹാത്മനഃ ..26..
രാഗരൂപമിമം രാജൻ വിഹാരം വിദ്ധി മൈഥില ..
ഏതത്തേ കഥിതം രാജൻ കിം ഭൂയഃ ശ്രോതുമിച്ഛസി ..27..
ബഹുലാശ്വ ഉവാച -
തസ്മിന്വേദപുരേ രമ്യേ കിം ചകാര ഹരിഃ സ്വയമ് ..
ഏതന്മേ വദ ദേവർഷേ ത്വം സാക്ഷാദ്ദിവ്യദർശനഃ ..28..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ആയാംതം വേദനഗരം ശ്രീകൃഷ്ണം യാദവേശ്വരമ് ..
നിഗമോഽപി ബലിം നീത്വാ സരസ്വത്യാ തയാ സഹ ..29..
ഗംധർവൈരപ്സരോഭിശ്ച ഗ്രാമതാലൈഃ സ്വരൈഃ സഹ ..
രാഗൈഃ സഭേദൈഃ സഹിതഃ പ്രണനാമ കൃതാംജലിഃ

..30..
പ്രസന്നോ ഭഗവാൻസാക്ഷാദ്ദേവദേവോ ജനാർദനഃ ..
വേദം പ്രാഹ യദൂനാം ച സർവേഷാം ശൃണ്വതാം
സതാമ് 31..
ശ്രീഭഗവാനുവാച -
നിഗമ ത്വം വരം ബ്രൂഹി യത്തേ മനസി വർതതേ ..
ദുർലഭം കിം ത്രിലോകേഷു ഭക്താനാം ഹർഷിതേ മയി
..32..
വേദ ഉവാച -
യദി ദേവ പ്രസന്നോऽസി സർവേ യേ മേ സുപാർഷദാഃ
..
തേഷാം ദേവ നിജം രൂപം ദർശയാത്ര പരേശ്വര ..33..
യദ്രൂപം തേ ച ഗോലോകേ സ്വധാമ്നി പ്രസ്ഫുരദ്ദ്യുതൗ
..
വൃംദാവനേ ച തദ്രാസേ തസ്യ ദർശനകാംക്ഷിണഃ ..34..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ശ്രുത്വാ വേദവചഃ കൃഷ്ണഃ പരിപൂർണതമഃ സ്വയമ് ..
സ്വരൂപം ദർശയാമാസ രാധയാ സഹിതം പരമ് ..35..
തദ്രൂപം സുംദരം ദൃഷ്ട്വാ സർവേ വൈ മൂർച്ഛനാം ഗതാഃ
..
പൂരിതാഃ സാത്ത്വികൈർഭാവൈ-ര്വിസ്മൃത്യ സ്വതനോഃ
സുഖമ് ..36..
തദാപി ഹർഷിതാഃ സർവേ വാദിത്രൈർമധുരസ്വനൈഃ
..
ജഗുസ്തത്പുരതോ രാജന്നനൃതുഃ പശ്യതാം സതാമ്
..37..
യഥാ ശ്രുതം തഥാ ദൃഷ്ടം മാധുര്യം രൂപമദ്ഭുതമ് ..
തഥൈവ ചക്രുർവേദാദ്യാ വർണനം മൈഥിലേശ്വര
..38..

വേദ ഉവാച -
സജ്ജ്ഞാനമാത്രം സദസത്പരം ബൃഹ-
ച്ഛശ്വത്പ്രശാംതം വിഭവം സമം മഹത് ..
ത്വാം ബ്രഹ്മ വംദേ വസുദുർഗമം പരാം
സദാ സ്വധാമ്നാ പരിഭൂതകൈതവമ് ..39..
സരസ്വത്യുവാച -
മഹഃ പരം ത്വാം കില യോഗിനോ വിദുഃ
സവിഗ്രഹം തത്ര വദംതി സാത്വതാഃ ..
ദൃഷ്ടം തു യത്തേ പദയോർദ്വയം മേ
ക്ഷേമസ്യ ഭൂയാന്മഹസാമധീശ്വരമ് ..40..
ഗന്ധർവാ ഉചുഃ -
ശ്യാമം ച ഗൗരം വിദിതം സ്വധാമ്നാ
കൃതം ത്വയാ ധാമ നിജേച്ഛയാ ഹി ..
വിരാജസേ നിത്യമലം ച താഭ്യാം
ഘനോ യഥാ മേചകദാമിനീഭ്യാമ് ..41..
അപ്സരസ ഊചുഃ -
യഥാ തമാലഃ കലധൗതവല്ല്യാ
ഘനോ യഥാ ചംചലയാ ചകാസ്തി ..
നീലോ്ദ്രിരാജോ നികഷാശ്മഖന്യാ
ശ്രീരാധയാ്ദ്യസ്തു തഥാ രമണ്യാ ..42..
ഗ്രാമാ ഊചുഃ -
യസ്യ പദസ്യ പരാഗം ശംഭൂ രമാ കവിദേവൈഃ ..
ഇച്ഛതി ചേതാസി രാധാ തം ഭജ മാധവപാദമ് ..43..
താലാ ഊചുഃ -
യേന ബലിഃ സദ്വിഹരേത്തദ്ബലിമേവ ഹരേത് ..
തം ഭജ പാദം തു ഹരേശ്ചേതസി തപ്തേ കുഹരേ ..44..
ഗാനാ ഊചുഃ -
ഊത്ക്ഷിപംതി ബഹിർദുഃഖം സന്തോ യച്ഛരണം ഗതാഃ
..

രാധാമാധവയോർദിവ്യം ദധാമ പദപംകജമ് ..45..

സ്വരാ ഊചുഃ -

ശരദ്വികചപംകജശ്രിയമതീവ വിദ്വേഷകം
മിലീന്ദ്രമുനിലേഢിതം കുലിശകജചിഹ്നാവൃതമ് ..
സ്ഫുരത്കനകനൂപുരം ദലിതഭക്തതാപത്രയം
ചലദ്ദ്യുതിപദദ്വയം ഹൃദി ദധാമി രാധാപതേ ..46..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ വേദാദിസ്തുതിവർണനം നാമ ചതുശ്ചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ ..44..

GO TOP